

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК**

Кафедра політології і державного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету суспільних наук

/ Остапець Ю. О. /

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПОЛІТИЦІ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Політологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Інформаційно-аналітична діяльність у політиці**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 Політологія** освітньої програми **Політологія**.

Розробник: Кічера Н.М., кандидат політичних наук, доцент кафедри політології і державного управління.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **політології і державного управління**

протокол № 12 від «01» липня 2021 р.

В.о. завідувача кафедри Вегеш М.М.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

© Кічера Н.М., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	1-ий	1-ий
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,9 аудиторних – 50 самостійної роботи студента – 100	1-ий	1-ий
	Лекції:	
	30	12
	Практичні (семінарські):	
	20	2
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	100	136

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність у політиці» є формування в студентів знань про сутність, методологію та технології процесів інформаційно-аналітичної діяльності, насамперед в політичній сфері, інформаційної грамотності, навичок моніторингу інформації, її оцінки та добору, відповідно формування умінь організації інформаційного-аналітичного забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) інтегральної компетентності:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій;

2) загальних компетентностей:

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК-1);
- здатність проводити дослідження на відповідному рівні (ЗК-2);
- знання предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК-3);
- здатність розробляти проекти та управляти ними (ЗК-4);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-5);
- здатність генерувати нові ідеї та нестандартні рішення (ЗК-7);
- вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми (ЗК-9);
- дотримання засад толерантності та поваги до різноманітності і мультикультурності (ЗК-12);

3) спеціальних (фахових) компетентностей:

- критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів (СК-3);
- здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування (СК-4);
- спроможність комплексно використовувати нормативну та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу (СК-5);
- здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні (СК-6);
- спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультатійні функції на різних рівнях політики та управління (СК-8);
- володіння навичками ризик-менеджменту, аналізу, врегулювання, вирішення, попередження, керування внутрішньополітичними та міжнародними конфліктами та кризами (СК-11);
- вміння ефективно комунікувати і розбудовувати комунікативні стратегії у роботі з різними соціальними та політичними акторами, стейкхолдерами, громадянами загалом на різних рівнях політичної сфери (СК-12);
- спроможність застосовувати методики аналізу великих масивів інформації, політичної діагностики загалом для оцінки, прогнозування, моделювання розвитку різних рівнів політичної сфери (СК-15);
- дотримання етичних засад у професійній політико-управлінській, консалтинговій, аналітичній, дослідницькій діяльності, здатність формувати та просувати політичний імідж (СК-16).

Крім того, вивчення вказаної навчальної дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти орієнтуватися в особливостях інформаційно-аналітичної роботи, моніторингу, збору,

опрацювання інформації для кваліфіковано прийняття управлінських рішень, її аналітичного використання для аналізу окремих проблем у політиці, політичних процесах, інформаційно-аналітичного забезпечення роботи органів влади.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Політологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.	ПРН-4
Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.	ПРН-5
Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.	ПРН-7
Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	ПРН-8
Виробляти публічну політику, реалізовувати організаційні, політико-управлінські процеси в органах влади, територіальних громадах, громадських, політичних, міжнародних організаціях, засобах масової інформації, консалтингових, аналітичних та дослідницьких центрах.	ПРН-11
Застосовувати глобальний, міжнародний регіональний контекст до аналізу політичних явищ, відносин та тенденцій у політичній сфері України, розробляти прогнози та моделі розвитку різних сфер політичного та публічного життя, використовуючи досвід центральноєвропейських країн.	ПРН-13
Здійснювати інформаційно-аналітичну, консалтингову, експертну діяльність, володіти навичкам політичної діагностики, прогнозування та моделювання, враховуючи міжнародний та регіональний контекст.	ПРН-17
Збирати, обробляти, аналізувати, інтерпретувати великі масиви даних про політичні та соціальні процеси та явища в Україні та у міжнародному вимірі, використовувати різні види писемних, візуальних джерел, аудіо записів для політологічного аналізу.	ПРН-18
Застосовувати сучасні технології розробки, включно використання сучасних інформаційних систем та мереж у наукових дослідженнях та практичній політиці, для здійснення моніторингу соціально-політичної стабільності у громадах, регіонах України та Центральної Європи загалом.	ПРН-19
Формувати аналітичний та іміджевий контент засобів масової інформації, комунікувати, доносити політичні та ціннісні меседжі різним акторам політичного та громадського життя.	ПРН-20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність у політиці»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти грамотно збирати, аналізувати та обробляти інформацію з метою прийняття раціональних рішень в політичній сфері, оцінки їх наслідків, моделювання, прогнозування політичних процесів, можливих ризиків та загроз	ПРН-4
Володіти навичками інформаційної грамотності, методологією та технологіями інформаційно-аналітичної роботи з метою вирішення інформаційно-аналітичних завдань професійної діяльності	ПРН-5
Вміти використовувати навички інформаційно-аналітичної роботи в контексті управлінської діяльності, для фахового прийняття управлінських рішень, відповідного оформлення та ведення потрібної документаційної роботи (поточної і стратегічної); здійснювати аналітико-синтетичну обробку документів, володіти основами нормативно-правового забезпечення інформаційно-аналітичної роботи	ПРН-7
Використовувати технології та можливості інформаційно-аналітичної роботи в контексті політичної аналітики, політичного прогнозування, розробки відповідних проєктів, рекомендацій тощо	ПРН-8
Здійснювати організаційне та інформаційно-аналітичне забезпечення роботи в органах влади, територіальних громадах, громадських, політичних, міжнародних організаціях, вміти працювати з мас-медіа, організовувати роботу прес-центрів, консалтингових, аналітичних та дослідницьких установ	ПРН-11
В межах отриманих знань уміти аналізувати явища та процеси в політичній площині, у тому числі і на міжнародному та глобальному рівнях, розробляти прогнози, моделі розвитку ситуацій, враховуючи досвід інформаційно-аналітичної діяльності в країнах ЄС	ПРН-13
Мати відповідні знання та навички для виконання інформаційно-аналітичної, консалтингової, експертної роботи, володіти навичкам політичного прогнозування, діагностики та моделювання, надавати професійні, фахові консультації та рекомендації	ПРН-17
Вміти збирати, обробляти, аналізувати, інтерпретувати, моніторити інформацію, її джерела щодо не лише політичних, але й соціальних процесів та явища в Україні та у міжнародному контексті, використовувати її для політолічного аналізу та прогнозування	ПРН-18
Вміти використовувати сучасні інформаційно-аналітичні технології, інформаційні, пошукові системи та мережі у наукових дослідженнях та практичній площині, для здійснення моніторингу соціально-політичної ситуації на різних територіальних рівнях в Україні та країнах Центральної Європи	ПРН-19
Вміти працювати із та в засобах масової інформації, здійснювати інформаційне забезпечення акторів політичного та громадського життя, комунікувати, готувати якісний інформаційно-аналітичний продукт	ПРН-20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- іспит;
- письмове тестування;
- аналітичне есе;
- презентації результатів виконаної індивідуальної та практичної роботи студента.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виступ на семінарських заняттях, написання аналітичних робіт, письмове тестування.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
6	6+9	6	6	6	6+5		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100
6	6	6+9	6	6	6+5		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	30	5	30
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	5		
Презентація	1	15	1	10
Реферат				
Есе			1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з трьох видів завдань, різних рівнів складності.

Перший рівень – це завдання тестового характеру, покликані оцінити загальний рівень засвоєння знань студентами з дисципліни відповідно до тематичного блоку модулю, який був розкритий на лекційних заняттях і обговорювався на семінарських заняттях. Перший рівень завдань модульної контрольної роботи максимально може бути оцінений у 10 балів.

Друге завдання понятійно-категоріального характеру, має на меті оцінити розуміння основ публічного управління у сфері ресурсів, зокрема релевантних понять та категорій, ролі громадянського суспільства у цих процесах. Другий рівень завдань модульної контрольної роботи максимально може бути оцінений у 10 балів.

Третій рівень завдань модульної контрольної роботи складається з двох запитань творчо-описово-аналітичного характеру, які стосуються пройденого матеріалу та особливостей

інформаційно-аналітичної діяльності у політиці, понять, методології, технологій інформаційно-аналітичної роботи, інформаційно-аналітичного забезпечення функціонування інститутів влади та громадянського суспільства. Залежно від обґрунтованості аргументів і суб'єктивних висновків студента з визначеної проблематики, третій рівень завдань модульної контрольної роботи максимально може бути оцінений у 30 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «*Положення про порядок та методу проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті*» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку « добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту заочної форми навчання, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		диференційована	недиференційована
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності: основні поняття та категорії

Інформаційно-аналітична діяльність – це сукупність дій на основі концепцій, методів, засобів, нормативно-методичних матеріалів для збору, накопичення, обробки та аналізу даних з метою обґрунтування та прийняття рішень. Прийняття рішень – це науковий напрям, завданням якого є синтез раціональних схем вибору альтернатив і оцінювання їх якостей. Інформаційно-аналітична діяльність в сучасному державному управлінні виконує такі важливі функції: управлінську, діагностичну, застерігаючу, пізнавально-ментальну.

Елементи аналітичної діяльності були відомі ще в сиву давнину. Арістотель в своїх книгах «Перша аналітика», «Друга аналітика» вперше систематизував прийоми міркувань, зробив їх предметом наукових пошуків. Сучасний рівень розвитку інформаційно-аналітичної діяльності у провідних країнах світу є результатом тривалого історичного процесу еволюційних і революційних перетворень. При цьому чітко відслідковується взаємозв'язок між розвитком суспільства, особливо матеріального виробництва, та зростанням потреби суб'єктів в інформації. Перші аналітичні структури виникли у США, Великій Британії та Німеччині на початку ХХ століття як реакція наукових та політичних кіл на зміни у сфері світової економіки та міжнародної безпеки.

Інформація – абстрактне поняття, що має різні значення. Походить від лат. «informatio», яке має декілька значень: роз'яснення; виклад фактів, подій; тлумачення. До основних понять та категорій інформаційно-аналітичної діяльності належать: інформаційний простір, інформаційний продукт, інформаційні ресурси, інформаційна (інформаційно-аналітична) послуга, ринок інформаційних послуг, інформаційна безпека, інформаційні відносини, інформаційна система, інформаційні (інформаційно-аналітичні) технології, інформаційно-аналітичний процес, аналітичний продукт, аналітичний документ, інформаційне суспільство, інформаційна війна тощо.

Тема 2. Інформація. Джерела інформації

Інформація – це нові знання, які отримує споживач (суб'єкт) у результаті сприйняття і переробки певних відомостей. В залежності від галузі використання термін «інформація» одержав безліч визначень, наприклад: - відомості або повідомлення про щось (побутове); - роз'яснення, виклад; - комунікація та зв'язок, в процесі якого усувається невизначеність (теорія зв'язку, американський вчений Клод Шеннон); - передача різноманітності (англійській філософ Вільям Росс Ешбі); - міра складності структур (французький вчений Абраам Моль); - результат інтелектуальної (аналітико-синтетичної чи евристичної) діяльності певної людини щодо подання відомостей, повідомлень, сигналів, кодів, образів тощо (український вчений Цимбалюк Віталій Степанович); - універсальна субстанція, що пронизує усі сфери людської діяльності, слугує провідником знань та думок, інструментом спілкування, взаєморозуміння та співробітництва, утвердження стереотипів мислення та поведінки (ЮНЕСКО); - документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі (Закон України «Про інформацію»). Дезінформація.

Джерела інформації поділяються на друковані та недруковані або змішані та електронні. До друкованих належать: неперіодичні видання, довідково-енциклопедичні, наукові видання, інші видання (брошури, рекламні буклети), періодичні видання. До недрукованих належать: спеціальні рукописні матеріали та науково-технічна документація, реклама, виставки, конференції, консультаційні послуги, статистична інформація, чутки, компромат, приватні бесіди, інші джерела інформації. До електронних належать: радіо, телебачення, телефон, Інтернет тощо. Види інформації класифікуються за наступними ознаками: змістом - політична,

директивна, правова, науково-технічна, економічна, планова, адміністративна, виробнича, бізнесова, нормативно-довідкова, обліково-бухгалтерська, статистична; напрямом руху - вхідна, вихідна; характером фіксації - фіксована, нефіксована; способом фіксації - документована, звукова, аудивізуальна; відношенням до суб'єкта управління - зовнішня, внутрішня; ступенем обробки - первинна, довільна, підсумкова; ступенем постійності - постійна, перемінна; формі надання - літерна, цифрова, кодована; можливості обробки - піддається і не піддається обробці; насиченості - достатня, недостатня, збиткова; правдивості - достовірна, недостовірна. У найзагальнішому плані, залежно від доступності, інформація поділяється на доступну і недоступну для певного суб'єкта. В інформаційно-аналітичній діяльності інформацію поділяють також на первинну та вторинну (за генезою). За своєю суб'єктною належністю інформація поділяється на внутрішню і зовнішню.

Тема 3. Процес збору та моніторингу інформації

Інформаційні процеси (англ. Information processes) – це послідовна зміна стану та уявлення про інформацію в результаті дій, які з нею можна виконувати. Такими діями є: створення, збирання, зберігання, обробка(аналіз), відтворення, передавання, розповсюдження, використання і захист інформації. Схема передачі інформації (у загальному вигляді): джерело інформації – канал (аналітик) передачі – приймач(споживач, замовник) інформації. Основними інформаційними процесами є: пошук; збирання; накопичення; зберігання; опрацювання(аналіз); передавання; використання; захист інформації.

«Моніторинг» – це система постійного спостереження за явищами і процесами, що відбуваються в навколишньому середовищі та суспільстві, результати якого служать для обґрунтування управлінських рішень. Системи моніторингу інформації. Під моніторингом соціально-економічних та політичних процесів варто розуміти постійне, систематичне збирання інформації з метою спостереження і контролю за розвитком певного соціально-політичного явища чи процесу, а також його прогнозування.

Тема 4. Політична аналітика

Політична аналітика є одним із найдавніших видів професійної діяльності, пов'язаних з виникненням та розвитком держави. Від найдавніших часів до початку XIX ст., коли розпочався бурхливий розвиток сучасної демократії, політична аналітика застосовувалася, насамперед, як інструмент державного управління, покликаний сприяти збереженню та примноженню державної влади. У процесі своєї наукової еволюції політична аналітика набуває ознак міждисциплінарного знання й виокремлюється як галузь теоретичної та прикладної діяльності. У першій половині XX ст. починається її професіоналізація, а з другої половини - наукова та практична інституціоналізація. В експертному середовищі, переважно навколо університетів, складається співтовариство професорів, які займаються прикладними соціальними науками, і практикуючих політичних аналітиків, багато з яких також вийшли з університетських кіл. Найбільш наочно поєднання політичної теорії з державницькою практикою ілюструє президент США В. Вільсон (1856-1924), який починав свою кар'єру як професор політичної науки й державного управління Гарвардського університету. Серед інших університетських професорів, що брали активну участь у державницькій діяльності, можна назвати: Джентіле, Б.Кроче, Р.Гільфердінга в Німеччині, О.Бауера) в Австрії, П.Сорокіна в Росії. Протягом практично всього XX ст. «законодавцями моди» в прикладній політичній аналітиці виступали Сполучені Штати Америки, де попит на аналітичну продукцію майже завжди органічно поєднувався з пропозицією.

Хоча перші спроби започаткувати вітчизняну теорію політичної аналітики здійснювалися ще на початку 90-х років, формування власної прикладної політичної аналітики в Україні, починається лише в 1992 р., зі створенням Національного інституту стратегічних досліджень.

Актуальність запровадження політико-аналітичних методів і технологій у державне та публічне управління зумовлена тим, що вони сприяють розв'язанню ряду проблем. Сьогодні поширені в основному три трактування політичної аналітики. По-перше, це академічна, або фундаментальна, аналітика політики; по-друге, це емпірична аналітика політики, і, власне, прикладний політичний аналіз. На сучасному етапі суспільно-політичного розвитку поняття

«політична аналітика» набуває й четвертого сенсу – експертний супровід процесу прийняття державних рішень, тобто сфера, яка на Заході називається «Policy evaluation» і розглядається як самостійний вид професійної діяльності.

Тема 5. Технології аналітичної роботи

Політична аналітика – теоретико-прикладна галузь наукового пізнання політичної реальності буття суспільства засобами логіки й аналітики. Об'єкт політичної аналітики – політична система як сукупність взаємодіючих норм, ідей та політичних інститутів і дій, що базуються на них та утворюють державну (політичну) владу як спосіб взаємозв'язку громадян і держави. Політична аналітика як галузь наукового пізнання передбачає здійснення певної сукупності наукових процесів. Серед них: аналіз державної політики, політичний аналіз, політичний прогноз, політичні консультації та політична експертиза (остання має велике значення для процесу прийняття державно-управлінських рішень).

Прикладні методи політичної аналітики є передумовою або необхідним підготовчим етапом обробки інформації по створенню умов для прийняття ефективного політичного рішення. Перед політичною аналітикою стоїть ряд ключових завдань, вона може: вирішувати завдання визначення можливих результатів альтернативних політичних рішень або опису наслідків уже прийнятих і реалізованих рішень.

Аналітичний процес можна умовно розділити на кілька етапів: - визначення політичної проблеми; - визначення критеріїв оцінювання; - ідентифікація альтернативних рішень; - оцінка альтернатив і вибір рішення; - моніторинг та оцінювання результатів здійснення рішення.

Тема 6. Аналітичні прогнози

Під терміном «прогнозування» розуміють процес визначення перспектив розвитку якогось явища, події, що ґрунтується на знанні закономірностей суспільного розвитку та взятті до уваги інформації про минулий і сучасний стан цього явища чи події. Прогноз – це висновок про майбутнє інформаційного процесу, що досліджується, на основі загальної тенденції його розвитку. Кожний прогноз повинен бути випереджувальним. Інформація, що міститься в прогнозі, має давати змогу замовнику відреагувати на спрогнозовані події. Прогноз знецінюється, коли відбувається порушення термінів надання інформаційного документа. Система прогнозування має відповідати таким принципам: неперервності (тобто мати постійний характер); комплексності (паралельне ведення прогнозованих досліджень різних рівнів); співмірності прогнозних завдань і наявних ресурсів; наявності зворотнього зв'язку.

Головною умовою точного й обґрунтованого прогнозування є наявність широкого масиву інформації. Для ефективного функціонування системи прогнозування необхідне також існування інформаційної бази, тобто необхідного мінімуму достовірної інформації. При організації роботи з прогнозування слід мати на увазі, що якісний прогноз повинен бути звернений у майбутнє та містити альтернативні можливості розвитку тих або тих подій.

Загальне правило прогнозу: він знижується, зважаючи на зростання рівня прогнозованого явища та величини попередження, а також у напрямку від опису сутності процесу до його деталей.

МОДУЛЬ 2

Тема 7. Методи та методологія інформаційно-аналітичної роботи

Методи організації інформаційноаналітичної діяльності насправді багатьма дослідниками ототожнюються з іншими науковими методами, проте вони мають і свою специфіку – використовуються, як правило, під час вирішення тієї чи іншої проблемної ситуації, часто складних і неструктурованих завдань. Метод експертних оцінок – узагальнена думка групи експертів приймається як розв'язання проблеми. Виділяють індивідуальні та колективні методи експертної оцінки. Індивідуальні експертні методи засновані на використанні думок незалежних експертів-фахівців відповідного профілю. Інтерв'ю - бесіда аналітика з експертом, у ході якої аналітик, відповідно до заздалегідь розробленої програми, ставить перед експертом питання щодо перспектив розвитку прогнозованого об'єкта. Аналітичні експертні оцінки передбачають тривалу та ретельну самостійну роботу експерта над аналізом тенденцій, оцінкою

стану й шляхів розвитку об'єкта прогнозу. Колективні експертні оцінки ґрунтуються на принципах виявлення колективної думки експертів про перспективи розвитку об'єкта аналізу. На даний момент великого поширення набули експертні методи, засновані на роботі спеціальних комісій – обговорення групою експертів за «круглим столом» проблеми для узгодження думок та генерування єдиної думки. Груповий підхід підвищує ймовірність вибору найбільш правильного рішення. Метод мозкового штурму – це сукупність прийомів отримання нових ідей завдяки творчій співпраці організованої групи фахівців. Метод колективної генерації ідей (за американською термінологією метод «мозкової атаки») спрямований на одержання великої кількості ідей, у тому числі і від осіб, що, володіючи досить високим ступенем ерудиції, звичайно утримуються від висловлень. Метод дискусії. Метод ключових запитань. Метод аналогії. Метод Дельфі. Загальноприйнятий алгоритм діагностики інформаційних подій і процесів.

Тема 8. Інформаційно-аналітичний продукт

Процес консолідації інформації — це процес перетворення даних в інформацію і знання про бізнес, метою якого є супровід і підтримка прийняття неформальних рішень. Продукти консолідації інформації включають: Огляди: критичні огляди, звіти про сучасний стан. Звіти: оцінні, маркетингові та технічні звіти; сигнальні бюлетені або листи. Дані: компіляції і таблиці даних; статистичні зведення, кореляції і композиції; критичні дані. Бази даних: експертні бази даних; бази знань з предметів. Технічні записи: путівники, довідники, аркуші інструкцій, пояснення складного предмета, виконане у стилі і мові, адресованому рівню даної аудиторії. Популярні статті на наукові або технічні теми. Керівництва: компіляції істотних даних та інформації щодо предмету. Критичні дослідження: порівняння різних практик чи політик зі списками за і проти; вплив і майбутні дослідження. Запити: оцінка досліджень і компіляцій на вимогу; брифінги.

Спиралючись на сучасні термінологічні словники, стандарти, посібники, можна встановити, що під аналітикосинтетичною обробкою інформації розуміють процеси переробки, збирання, 51 введення, записування, перетворення, зчитування, зберігання, знищення, реєстрація інформації, з метою вилучення необхідних відомостей, їх оцінки, порівняння і узагальнення, а це, як правило, анотування, реферування, вилучення фактів, підготовка оглядів, складання бібліографічних описів, анотування, індексування.

Аналітично-консультативні послуги. Аналітичний документ. Змістова композиція аналітичного документа, лексична стратифікація, семантичні стрижні, вимоги до оформлення.

Тема 9. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів державної влади та місцевого самоврядування

Ефективні системи управління повинні вчасно і результативно реагувати на потреби та виклики суспільства, та й саме громадянське суспільство в силу динамічних процесів інформатизації та поширення інформаційно-комунікативних технологій має більше можливостей брати участь в управлінських процесах. Гнучка система реагування та співпраці неможлива без збору, аналізу та використання інформаційних ресурсів. Необхідною умовою функціонування та ефективного виконання повноважень чи то органами державної влади різних рівнів, чи то органами місцевого самоврядування є врахування та використання аналітичної інформації.

Ефективна та якісна система інформаційного-аналітичного забезпечення органів державної виконавчої влади є невід'ємною складовою професійного функціонування системи державного управління. Впровадження та всебічне використання сучасних інформаційних технологій в управлінській діяльності забезпечує інформаційно-аналітичну підтримку прийняття державних управлінських рішень на всіх рівнях, супроводжує інформаційну підтримку соціально-економічного розвитку держави та її окремих регіонів, забезпечує інформаційні потреби державних службовців та інших категорій громадян, створює умови для об'єктивного формування громадської думки щодо діяльності органів влади, а також послуг, які вони надають.

Тема 10. Інформаційно-аналітична діяльність в суспільній сфері

Інформаційно-аналітична діяльність та інформаційне забезпечення відіграє важливу роль у вирішенні суспільних потреб, попередженні гострих суспільних проблем. Важливою є інформаційно-аналітична робота стосовно дослідження сутності, причини, видів криз, ризиків та суспільних загроз, можливих шляхів їх прогнозування попередження та вирішення.

Інформаційно-аналітичні дослідження в суспільній сфері мають свою мету, завдання, принципи, характерні етапи аналітичного процесу, технології. Важливим є досвід провідних європейських країн в контексті антикризового менеджменту.

Тема 11. Інформаційно-аналітична діяльність в політиці в країнах ЄС

Рівень розвитку інформаційно-аналітичної діяльності у провідних країнах світу є результатом тривалого історичного процесу еволюційних і революційних перетворень. З метою передбачення та нейтралізації негативних тенденцій, розробки альтернативних шляхів розвитку до інформаційно-аналітичної діяльності як особливого напрямку діяльності, що пов'язаний із виявленням, опрацюванням, збереженням та поширенням інформації, здебільшого у сфері управлінської, політичної та економічної діяльності, у країнах ЄС залучають як державні наукові установи, так і незалежні аналітичні центри (Think Tank). У Великобританії значну увагу інформаційно-аналітичній діяльності приділяють з середини ХХ ст. Серед інститутів, що здійснюють незалежний аналіз критичних глобальних, регіональних і державних проблем, доцільно виділити Королівський інститут міжнародних справ (англ. The Royal Institute of International Affairs Chatham House). Співробітники Chatham House регулярно інформують урядовців, законодавців та інші особи, надаючи можливість приймати рішення з урахуванням висновків експертів. Міжнародний інститут стратегічних досліджень (англ. International Institute for Strategic Studies (IISS)). Amnesty International (1961 р.). Серед аналітичних центрів Франції доцільно відзначити такі: Інститут політичних досліджень у Парижі (фр. Institut d'Études Politiques de Paris, частіше використовують назву Sciences Po), Школа державного управління (фр. L'École Nationale d'Administration), Національний інститут демографічних досліджень (фр. Institut National d'Études Démographiques INED), Центр аналізу прав власності та інновацій (фр. The Center for the Analysis of Property Rights and Innovation (CAPRI), Центр аналізу, прогнозування та стратегії (фр. Centre d'analyse, de prévision et de stratégie), Центр перспективних досліджень і міжнародної інформації (фр. Le Centres d'Études Prospectives et d'Informations Internationales), Французький інститут міжнародних відносин (фр. Institut français des relations internationales IFRI) та ін. Система аналітичних інститутів Німеччини виділяється серед Think Tanks Європи. Її утворюють, по-перше, так звані, "університети без студентів", основним видом діяльності яких є наукові дослідження у сфері зовнішньої політики, миру та безпеки, серед яких Інститут міжнародних справ і питань безпеки (SWP) та Німецька Рада з міжнародних відносин (DGAP). По-друге, аналітичні центри при університетах, зокрема при Інституті міжнародних справ і питань безпеки (SWP) тощо. По-третє, економічні науково-дослідні інститути. По-четверте, аналітичні центри та фонди Німеччини, серед яких: Фонд Фрідріха Еберта (нім. Friedrich Ebert Stiftung), Фонд Конрада Аденауера (нім. Konrad Adenauer Stiftung), Transparency International тощо. Цікавим є досвід інформаційно-аналітичної діяльності аналітичних установ, центрів та організацій Польщі: Польський інститут міжнародних справ (пол. Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), CASE-Центр соціальних та економічних досліджень в Польщі, Інститут політичних досліджень (пол. Instytut Studiów Politycznych), Європейський форум (пол. Forum Europejskie), Центр демократичних досліджень (пол. Centrum Studiów nad Demokracją), Фондація підтримки місцевої демократії (пол. Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej) та ін.

Тема 12. Інформаційно-аналітичні центри в Україні

Зародження вітчизняної прикладної політології, з якої поступово відокремилися політична аналітика та прогнозування, припадає на середину 90-х рр. ХХ ст., коли в Україні була створена значна кількість соціологічних і політологічних центрів, які отримали назву «неурядові аналітичні центри», що забезпечували інформаційно-аналітичну підтримку спочатку різноманітних громадських структур і, частково, державних інституцій, а пізніше – окремих

фінансово-політичних груп і їх політичних надбудов, які з 1995 р. активно інтегрувались у політичну систему країни. за кількістю неурядових аналітичних центрів Україна посідає 2-ге місце в СНД після Росії та серед держав Центрально-Східної Європи, Балкан та Балтії після Румунії, 16-те – серед країн світу. Питома вага аналітичних центрів в Україні складає 0.9, є вищою від середнього показника для регіону СНД (зокрема, Росії (0.7) і дорівнює показнику для Польщі.

Події 2014 року суттєво відобразилися на пропозиції аналітичних досліджень у сфері публічної політики. Добре відомі аналітичні центри отримали можливість просувати свої дослідження і пропонувати рекомендації. Українські аналітичні центри потрапили до топ найкращих у різних номінаціях рейтингу «2019 Global Go To Think Tank Index Report». Серед аналітичних центрів Центральної і Східної Європи у 2019, вперше в історії рейтингу, перше місце посів український Центр Разумкова.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності: основні поняття та категорії	10	2				8
Тема 2. Інформація. Джерела інформації	12	2	2			8
Тема 3. Процес збору та моніторингу інформації	12	2	2			8
Тема 4. Політична аналітика	12	2	2			8
Тема 5. Технології аналітичної роботи	12	2	2			8
Тема 6. Аналітичні прогнози	14	2	2			10
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	74	14	10			50
Модуль 2						
Тема 7. Методи та методологія інформаційно-аналітичної роботи	12	2	2			8
Тема 8. Інформаційно-аналітичний продукт	12	2	2			8
Тема 9. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів державної влади та місцевого самоврядування	14	4	2			8
Тема 10. Інформаційно-аналітична діяльність в суспільній сфері	12	2	2			8
Тема 11. Інформаційно-аналітична діяльність в політиці в країнах ЄС	12	2	2			8
Тема 12. Інформаційно-аналітичні центри в Україні	12	2				10
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	76	16	10			50
Разом за семестр	150	30	20			100

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Модуль 1						
Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності: основні поняття та категорії	14	2				12
Тема 2. Інформація. Джерела інформації	12					12
Тема 3. Процес збору та моніторингу інформації	12	2				10
Тема 4. Політична аналітика	14	2				12
Тема 5. Технології аналітичної роботи	10					10
Тема 6. Аналітичні прогнози	12					12
Тема 7. Методи та методологія інформаційно-аналітичної роботи	12					12
Тема 8. Інформаційно-аналітичний продукт	10					10
Тема 9. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів державної влади та місцевого самоврядування	14	2				12
Тема 10. Інформаційно-аналітична діяльність в суспільній сфері	10					10
Тема 11. Інформаційно-аналітична діяльність в політиці в країнах ЄС	14	2				12
Тема 12. Інформаційно-аналітичні центри в Україні	14		2			12
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	150	12	2			136
Разом за семестр	150	12	2			136

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 2. Інформація. Джерела інформації	2	
2	Тема 3. Процес збору та моніторингу інформації	2	
3	Тема 4. Політична аналітика	2	
4	Тема 5. Технології аналітичної роботи	2	
5	Тема 6. Аналітичні прогнози	2	
6	Тема 7. Методи та методологія інформаційно-аналітичної роботи	2	
7	Тема 8. Інформаційно-аналітичний продукт	2	
8	Тема 9. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів державної влади та місцевого самоврядування	2	

9	Тема 10. Інформаційно-аналітична діяльність в суспільній сфері	2	
10	Тема 11. Інформаційно-аналітична діяльність в політиці в країнах ЄС та Україні	2	2
	Разом	20	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності: основні поняття та категорії	8	12
2	Тема 2. Інформація. Джерела інформації	8	12
3	Тема 3. Процес збору та моніторингу інформації	8	10
4	Тема 4. Політична аналітика	8	12
5	Тема 5. Технології аналітичної роботи	8	10
6	Тема 6. Аналітичні прогнози	10	12
7	Тема 7. Методи та методологія інформаційно-аналітичної роботи	8	12
8	Тема 8. Інформаційно-аналітичний продукт	8	10
9	Тема 9. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів державної влади та місцевого самоврядування	8	12
10	Тема 10. Інформаційно-аналітична діяльність в суспільній сфері	8	10
11	Тема 11. Інформаційно-аналітична діяльність в політиці в країнах ЄС	8	12
12	Тема 12. Інформаційно-аналітичні центри в Україні	10	12
	Разом	100	136

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2014. 417 с. URL : http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/IAD.pdf
2. Введення в політичну аналітику : Навч. посіб. / Кол. авт.; за заг. ред. В.А.Телешуна. К.: Вид-во НАДУ, 2006. 220 с.
3. Ейон Я., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики. Практичний посібник для радників з державної політики з Центральної та Східної Європи / Пер. с англ. С. Соколік. Наук. ред. пер. О. Кілієвич. К.: «К.І.С», 2003. 120 с.
4. Захарова І. В., Філіпова, Л. Я. Основи інформаційно-аналітичної діяльності. Київ : Видавництво «Центр учбової літератури», 2013. 336 с.
5. Зупарова Л. Б. Аналитико-синтетическая переработка информации : учебник / Л. Б. Зупарова, Т. А. Зайцева. М.: ФАИР, 2008. 400 с.
6. Інформаційно-аналітична діяльність: основи теорії. Ч. 1: конспект лекцій / уклад. Л. Є. Ященко. Одеса, 2014. 79 с. URL : http://opu.ua/upload/files/hsf/dsia/KL_IAD.pdf
7. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / за заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна, П. Жукаускаса, Й. Ввайнхардт, Р. Андрюкайтене. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.

8. Рубанов В. В. Теорія та методологія політичної аналітики [Текст] : монографія / В. В. Рубанов ; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. 234 с.
9. Чальцева О.М. Публічна політика : теоретичний вимір і сучасна практика : монографія. Вінниця: ФОП Барановська Т. П., 2017. 336 с.
10. Шуляк А.М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Луцьк: Вежа-друк, 2020. 274 с.

Допоміжна література

1. Берегельський А. В. Візуальний продукт у роботі інформаційноаналітичних центрів як інструмент представлення інформації. *Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф.* (Київ, 21-23 жовт. 2014 р.) / НАН України [та ін.] ; [редкол.: В. І. Попик та ін.]. Київ, 2014. С. 265-268.
2. Вітушко Н. Інформаційно-аналітичне дослідження на замовлення органів державної влади: особливості організації етапу підготовки інформаційної бази. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського : збірник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України ; редкол.: О. С. Онищенко [та ін.].* Київ, 2013. Вип. 36. С. 245-258.
3. Глосарій: навчальний енциклопедичний словник-довідник з питань інформаційної безпеки / за заг. редакцією д. політ. н., проф. А.М.Шуляк., 2019. 580 с.
4. Глушук Є. В. Діяльність аналітичних центрів у процесі комунікації між владою і суспільством. *Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф.* (Київ, 21-23 жовт. 2014 р.) / НАН України [та ін.] ; [редкол.: В. І. Попик та ін.]. Київ, 2014. С. 296-298.
5. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури як суб'єкти національної інформаційної політики. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського : збірник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України ; [редкол.: В. І. Попик та ін.].* Київ, 2016. Вип. 43. С. 24-46.
6. Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації : стан, проблеми та перспективи : матеріали V Всеукраїн. наук.-практ. конф., м. Полтава, 25 листопада 2020 р. / редкол. : І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2020. 401 с.
7. Інформаційно-аналітична діяльність : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. Луцьк, 2018. 158 назв.
8. Житницька А.А. Анотації наукових робіт: жанрові ознаки, диференціація та комунікативно-прагматичні характеристики. *Нова філологія.* 2014. № 60. С. 67-71.
9. Захарова В. І. Методика підготовки інформаційно-аналітичних продуктів. *Основи інформаційно-аналітичної діяльності : навч. посіб.* / В. І. Захарова, Л. Я. Філіпова. Київ, 2013. С. 240–257.
10. Захарова В. І. Оглядово-аналітичний документ: поняття, класифікація, структура, методика складання. *Основи інформаційно-аналітичної діяльності : навч. посіб.* / В. І. Захарова, Л. Я. Філіпова. Київ, 2013. С. 204–234.
11. Ключник Р. М. Політичний аналіз. Політична кризологія : навч. посіб. Дніпро: Ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2019. 83 с.
12. Кобелєв О. М. Інформаційно-аналітична діяльність: джерела становлення та розвитку в 1970–1980 роки. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія : наук. журн.* Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2010. № 4. С. 51- 58. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2010_4_7
13. Коваль Н. В. Класифікація координаційних, консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів і служб при Президентові України. *Часопис Київського ун-ту права.* 2013. № 4. С. 100-104.
14. Коломієць, Є. В. Удосконалення механізму інформаційноаналітичного забезпечення державного управління в Україні : автореф. дис канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Коломієць Є. В. Донец. держ. ун-т упр. Маріуполь, 2015. 20 с.

15. Коханова І. О. Особливості підготовки оглядових документів. *Вісник Харківської державної академії культури* : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2014. Вип. 42. С. 155–161. URL : http://nbuv.gov.ua/jpdf/hak_2014_42_21.pdf
16. Кузнецов О. Виявлення ключових понять з тексту за допомогою контентаналізу. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського* : збірник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України ; [редкол.: О. С. Онищенко та ін.]. Київ, 2014. Вип. 40. С. 52-60
17. Макарова О. Роль інформаційно-аналітичних центрів у підтримці органів державного управління (за досвідом Чилі). *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського* : збірник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. бк України ; [редкол.: О. С. Онищенко та ін.]. Київ, 2014. Вип. 39. С. 194-204.
18. Медіатехнології під час моделювання образу «іншого» в ідеології «руського міра». *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. № 2 (406). С.105-114.
19. Митко А. М. Інформаційна демократія: реалії та виклики часу : [монографія]. Луцьк: Вежа-друк, 2014. 400 с.
20. Митко А. М. Політична аналітика: навчальний посібник. Луцьк: Вежа-друк, 2014. 224 с.
21. Муковський І. Т., Міщенко А. Г., Шевченко М. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах. Київ: Кондор, 2012. 224 с.
22. Політична аналітика в державному управлінні : навч. посіб. / С. О. Телешун, Ю. Г. Кальниш, І. В. Рейтерович, О. Р. Титаренко. К.: НАДУ, 2012. 228 с.
23. Політичний аналіз і прогноз : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2010. 120 с.
24. Постельжук О. Огляд як вид інформаційно-аналітичних продуктів обласних універсальних наукових бібліотек. *Вісник Книжкової палати*. 2015. № 5. С. 38-41.
25. Потіха А. Преса як джерело підготовки інформаційно-аналітичного продукту. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського* / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, АБУ. Київ, 2007. Вип. 18. С. 125-129.
26. Прибиткова І. Статистичний аналіз і вимірювання в соціологічних дослідженнях. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2012. № 3. С. 99-113.
27. Ребкало В.А., Валевський О.Л., Кальниш Ю.Г. Політична аналітика та прогнозування : Навч. посібник. К.: УАДУ, 2002. 60 с.
28. Ржевська Н. Ф. Аналітичні центри як «виробники» інтелектуального простору : американська та транснаціональна традиція. *Актуальні проблеми міжнародних відносин і зовнішньої політики країн світу : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.*, 11-12 жовт. 2012 р., м. Луцьк. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки [та ін.] ; [редкол.: І. Я. Коцан та ін. ; за ред. В. Й. Лажніка, С. В. Федонюка]. Луцьк, 2012. С. 17-21.
29. Ржевська Н. Стратегічна аналітика в США та Україні : генеза становлення та сучасний стан. *Політичний менеджмент*. 2013. № 59 [3-6]. С. 167-175.
30. Ржевська Н. Ф. Функції й напрями діяльності «мозкових центрів». *Актуальні проблеми міжнародних відносин* : [зб. наук. пр.] / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин ; [редкол.: В. В. Копійка та ін.]. К., 2012. Вип. 107. Ч. 1. С. 171-178.
31. Сандул О. Застосування інноваційних технологій у процесі реферування літератури з метою створення якісних інформаційних ресурсів. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського* : збірник / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України ; редкол.: О. С. Онищенко [та ін.]. Київ, 2013. Вип. 37. С. 265- 275.
32. Сельченкова С. Інформаційно-аналітичні документи: акти. *Довідник секретаря та офіс-менеджера*. 2015. № 11. С. 42- 54.
33. Сурмін Ю. П., Бидзюра І.П. Учебник для ученого. Методология и логика научного исследования : учебник. К.: ДП «Прінт сервіс», 2014. 848 с.

34. Сучасна політична лексика : навч. енциклопед. словник-довідник / І. Я. Вдовичин, З. Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.; за наук. ред. Хоми Н. М. Львів: «Новий Світ-2000», 2015. 395 с.
35. Телешун С. О. Інформаційно-аналітична діяльність в державному управлінні : навч.-метод. матеріали / С. О. Телешун, І. В. Рейтерович. К.: НАДУ, 2013. 36 с.
36. Чирун Л. Б., Кучковський В.В., Висоцька В.А. Особливості методів контент-аналізу текстових масивів вебресурсів у межах регіону. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка» : зб. наук. пр.*; голова ред.-видав. ради Н. І. Чухрай. Львів, 2015. № 829 : Інформаційні системи та мережі. С. 296- 320.
37. Циватий В. Інформаційно-аналітичне забезпечення як один із пріоритетних напрямів реформування моделі дипломатії України: політико-інституційний аспект. *Зовнішні справи*. 2015. № 11. С. 26-30.
38. Якимець В. Н. Индекс для мониторинга и оценки публичной политики. URL: http://www.civisbook.ru/files/File/Yakimez_index.pdf
39. Яковенко В. Складання звіту, доповіді. *Секретарьреферент: [укр. вид.]*. 2007. № 3. С. 14-18.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Боднар І. Р. Методика формування інформаційної бази. Методи аналітико-синтетичної обробки інформації. *Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах*. Львів, 2007. С. URL : <https://bit.ly/2G4pWn3>
2. Варенко В. М. Інформаційно-аналітичні технології прийняття ефективних управлінських рішень. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2014. № 3. С. 62-65. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2014_3_12
3. Варенко В. Методичний аспект створення інформаційно-аналітичних документів: аналіз, технології, проблеми. *Вісник Книжкової палати*. 2015. № 3. С. 46-48. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2015_3_15
4. Григораши С. М. Змістова композиція аналітичних документів. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. Київ, 2013. № 1. С. 21-25. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2013_1_6
5. Климчук Л. В. Класифікація документів: досвід, історіографічний аналіз. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2014. № 2. С. 35-38. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2014_2_8
6. Ліпінська А. В. Вивчення методів інформаційно-аналітичної діяльності майбутніми фахівцями з документознавства та інформаційної діяльності. *Державне управління: удосконалення та розвиток : електрон. наук. фах. вид. / Дніпропетров. держ. аграрно-екоп. ун-т, «ДКЦ Центр»*. Київ, 2017. № 7. URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1094>
7. Мамалига С., Павельчук І. Джерела отримання вторинної інформації. *Економічний аналіз : зб. наук. пр.* / Терноп. нац. екоп. ун-т. – Тернопіль, 2012. Т. 10(3). С. 186-189. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2012_10\(3\)_42](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2012_10(3)_42)
8. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Сілкова Г. До питання класифікації інформаційно-аналітичної продукції. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2013. Вип. 37. С. 40-48. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nbnbuimviv_2013_37_6

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)